

Jaarverslag examinering
schooljaar 2021-2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Deel 1 Algemeen	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Examencommissie VAVO Haaglanden	6
Deel 2 Naleving Examenvereisten	
2.1 Wettelijke Examenvereisten	7
2.2 Verschil Cijfer Schoolexamen en cijfer Centraal Examen	9
2.3 Percentage voldoende eindcijfers Centraal Examen	12
2.4 Kwaliteit Exameninstrumentarium	14
2.5 Afname en beoordeling	16
2.6 Diplomerings mavo, havo en vwo	18
Deel 3 Bijlagen	
Bijlage 1 Deskundigheid Examenfunctionarissen	21
Bijlage 2 Uitgevoerde verbeteracties 2021- 2022	22
Bijlage 3 Verbeteracties 2022 – 2023	23

Voorwoord

Het Voortgezet Onderwijs (VO) kent verschillende soorten. Binnen VAVO Haaglanden worden de volgende drie trajecten aangeboden: vwo, havo en mavo (vmbo-theoretische leerweg). Elk van deze trajecten kent profielen. De plaatsing van de leerling is afhankelijk van de voorkeur, eerdere schoolloopbaan en de capaciteiten van de leerling. De drie trajecten worden afgesloten met het examen.

Dit examen bestaat uit twee delen: een Schoolexamen en een Centraal Examen. Het Schoolexamen (hierna te noemen SE) is het gedeelte van het examen dat binnen wettelijke kaders door de school wordt georganiseerd en geëxamineerd. Het Centraal Examen (hierna te noemen CE) is een landelijk examen, dat aan het eind van het schooljaar centraal wordt afgenomen.

vwo en havo

Bij het vwo en havo bestaan de volgende profielen:

- Cultuur en Maatschappij (C&M);
- Economie en Maatschappij (E&M);
- Natuur en Gezondheid (N&G);
- Natuur & Techniek (N&T).

Elk profiel bestaat uit drie categorieën, namelijk :

- het gemeenschappelijk deel;
- het profieldeel;
- het vrije deel.

mavo

Bij het mavo bestaan de volgende profielen:

- Economie;
- Landbouw;
- Techniek;
- Zorg en Welzijn.

Elk profiel bestaat uit drie categorieën, namelijk:

- het gemeenschappelijk deel;
- het profieldeel;
- het vrije deel.

Dit jaarverslag examinering 2021-2022 is vastgesteld door de examencommissie van VAVO Haaglanden van ROC Mondriaan.

Dr. S.M. van Gool
VAVO Haaglanden
Schooldirecteur

Deel 1 Algemeen

1.1 Inleiding

Aanpassingen zak-/slaagregelingen in afgelopen jaren

Afgelopen jaren is landelijk een aantal maatregelen genomen die de zak-/slaagregeling van de examens voortgezet onderwijs hebben aangescherpt :

Kernvakkenregeling

- De kernvakkenregeling bij het havo en het vwo houdt het volgende in: van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde mag er hoogstens voor één van die drie vakken één onvoldoende (minimaal een 5,0) behaald worden. Heeft de leerling twee onvoldoendes behaald in de genoemde vakken, dan is de leerling gezakt.
- De kernvakkenregeling bij het mavo is als volgt: Bij het mavo moet er voor het vak Nederlands een eindcijfer 5 of hoger worden behaald om te slagen voor het diploma.

Aanmelden vrijstellingen/opvoeren eerder behaalde cijfers

- Na de melding van de Schoolexamenresultaten aan DUO begin mei (voor de start van het Centraal examen) mag er geen vrijstelling ingebracht worden voor een vak dat eerder is behaald met als doel alsnog te slagen. De leerling mag wel een extra vak na de uitslag alsnog laten vallen om te slagen.

Rekenen (ook in afgelopen schooljaar gehandhaafd)

- Havo: elke leerling zonder wiskunde in het pakket diende een rekentoets af te leggen; dit betrof met name leerlingen met het profiel CM.
- Mavo: elke leerling zonder wiskunde in het pakket diende een rekentoets af te leggen; dit betrof met name leerlingen met het profiel Zorg en Welzijn.

LOB bij mavo

Om te slagen diende elke leerling een LOB-dossier gemaakt te hebben.

Schooljaar 2021-2022

In het afgelopen schooljaar is vanwege Covid-19 door het ministerie van OCW besloten tot dezelfde aanpassingen in de examinering als in schooljaar 2020-2021:

- een extra tijdvak voor de centrale examens, wat leidde tot drie in plaats van twee tijdvakken;
- twee herkansingen centrale examens voor diplomaleerlingen in plaats van één;
- de duimregeling voor niet-kernvakken bij de zak-/slaagregeling.

Als gevolg van deze aanpassingen heeft de inspectie ook voor 2022 besloten de behaalde onderwijsresultaten van vo-scholen niet te beoordelen.

De normen m.b.t. de resultaten die het ministerie van OCW/Onderwijsinspectie aan de vo-scholen stelt, zijn hieronder vermeld:

- het verschil tussen SE en CE per traject is kleiner dan 0,50 punt, gemeten over de laatste drie jaar.
- tenminste 65% van de behaalde resultaten van het Centraal Examen is een 5,5 of hoger, gemeten over de laatste 3 jaar. Dit criterium moet de 6,0 bij het CE gaan op termijn gaan vervangen.

In het jaarverslag zijn de gescoorde resultaten m.b.t. de hierboven aangegeven normen vermeld, met de wetenschap dat de aanpassingen, en dan met name de duimregeling in de slaag-/zakregeling, een grote invloed hebben gehad. Leerlingen hebben van de duimregeling gebruik gemaakt en dat is duidelijk zichtbaar in alle behaalde resultaten.

1.2 Examencommissie VAVO

De organisatie en uitvoering van de examens bij **VAVO** Haaglanden is door het College van Bestuur opgedragen aan de examencommissie.

De examencommissie bestond voor het schooljaar 2021-2022 uit:

Voorzitter: Dhr. P.A. van Veen

Secretaris Dhr. J.H. Kooistra

Leden: Dhr. P. Slootweg, trajectcoördinator examinering mavo (vervanger)
Mw. M.L.B. van Gool, trajectcoördinator examinering havo (EM en CM)
Mw. I.M. Rozendaal, trajectcoördinator examinering havo (NG en NT)
Mw. M. Storm, trajectcoördinator examinering havo (1^e jaars van 2-jarig havotraject)
Dhr. W. Rots, trajectcoördinator examinering vwo
(De examencommissie bestond uit drie personen per afdeling (de voorzitter, de examensecretaris en de trajectcoördinator van het traject).
De examenvergaderingen zijn daarom per traject (=afdeling) gehouden.

Adres: Theresiastraat 8
2593 AN Den Haag

Email: Examencommissie.vavo@rocmondriaan.nl

Deel 2 Naleving examenvereisten

2.1 Wettelijke vereisten

Kader	<p>Examenbesluit VO</p> <p>Aan alle onderstaande wettelijke eisen moet zijn voldaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het tijdig en zorgvuldig informeren van studenten over onderwijs en examinering • examencommissie • commissie van beroep examens • jaarverslag examinering
Richtvraag	<ul style="list-style-type: none"> - Wordt voldaan aan de bepalingen in het Eindexamenbesluit? - Hoe heeft de examencommissie zich hiervan vergewist? - Is aan alle wettelijke vereisten voldaan?

- De PTA's per afdeling en het Handboek Examinering VAVO zijn ook afgelopen schooljaar aangepast aan de gewijzigde regelgeving vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De PTA's en het Handboek Examinering zijn vastgesteld door de schooldirecteur van VAVO Haaglanden en het College van Bestuur van ROC Mondriaan. De implementatie van de landelijke ontwikkelingen binnen het examenproces heeft ook dit examenjaar geleid tot een aantal wijzigingen in de verschillende PTA's en het Handboek Examinering VAVO. Dit is gebeurd naar aanleiding van mededelingen van OCW en de commissie van toetsing en examens (CvTE).
- De PTA's zijn voor 1 oktober aan docenten en examenleerlingen verstrekt.
- De PTA's zijn conform het wettelijke voorschrift voor 1 oktober ingeleverd bij de Inspectie van het Onderwijs. Het Handboek Examinering is aan het begin van het schooljaar onder docenten verspreid en staat op de teamsite van de school.
- Naast het PTA heeft het vavo een examenreglement VAVO. In het examenreglement staat de hele procedure omtrent de afname van examens vermeld met alle regels en geldende afspraken waar de leerlingen, docenten en overige medewerkers zich aan moeten houden. Een klachtenprocedure is ook in het examenreglement opgenomen.

- In het Handboek Examinering VAVO staat voor alle examenprocessen de procedure beschreven met vermelding van degenen die verantwoordelijk zijn voor een adequate uitvoering daarvan. Na elke schoolexamenperiode is een evaluatie gemaakt van organisatie en van de behaalde resultaten. Leidde de evaluatie tot een verbeteractie die gevolgen heeft voor de beschreven examenprocessen, dan zijn deze verwerkt in het Handboek Examinering voor schooljaar 2022-2023.
- Een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) per traject en het Examenreglement is ingeleverd, vóór 1 oktober, bij de inspectie van het onderwijs.
- De handleiding Profielwerkstukken (PWS) voor havo en vwo is geactualiseerd; hetzelfde geldt voor de handleiding PWS van mavo. Deze is anders van opzet dan die voor havo en vwo, gelet op het verschil in wettelijke eisen. De benaming van de deze documenten is gewijzigd: Planner Profielwerkstuk havo-vwo en Planner Profielwerkstuk mavo.
- Opnieuw vastgesteld zijn schoolexamenformulieren en instructies waaraan schoolexamens moesten voldoen. Deze documenten zijn verspreid onder de docenten; in begin van het schooljaar is tevens vastgesteld wie van de docenten constructeur was van de te maken schoolexamens en wie de examens screende op inhoud, lay-out, antwoorden, normering en wettelijke vereisten. De examencommissie heeft vervolgens de schoolexamens vastgesteld.
- Van elke examenperiode (SE en CE) is een evaluatie gemaakt; deze is besproken en vastgesteld in de examencommissie.
- Na elke examenperiode is per afdeling een Examencommissievergadering georganiseerd, waarin besluiten zijn genomen naar aanleiding van de afgenomen examens en waarin resultaten zijn vastgesteld, evaluaties hebben plaatsgevonden en bijstellingen zijn vastgesteld ten behoeve van de examen gerelateerde documenten voor het schooljaar 2022-2023.

Bovenstaande stukken zijn bij het VAVO ter inzage beschikbaar en/of op te vragen.

Toelichting

Een adequate communicatie met de leerlingen is een vast aandachtspunt. Leerlingen ontvingen voor elke examenperiode een Examenspecial met het examenrooster van de desbetreffende examenperiode. In de Examenspecial stonden alle afspraken vermeld die betrekking hadden op de examinering.

2.2 Verschil Cijfer Schoolexamen en cijfer Centraal Examen

De verschillen tussen het cijfer SE en CE zijn van een aanvaardbaar niveau. Dat is het geval als er sprake is van een gering verschil.

- Gering verschil: een half punt of minder (0-0,49)
- Groot verschil: meer dan een half punt (0,50-0,99)
- Zeer groot verschil: meer dan 1,0 punt (1,0 of groter)

Zoals in de inleiding al vermeld, zijn de gescoorde resultaten m.b.t. de hierboven aangegeven norm wel vermeld, met de wetenschap dat de aanpassingen, en dan met name de duimregeling in de slaag-/zakregeling, een grote invloed hebben gehad. Leerlingen hebben van de duimregeling gebruik gemaakt en dat is duidelijk zichtbaar in alle behaalde resultaten.

Hieronder volgt eerst een overzicht per afdeling van afgelopen schooljaar van het verschil SE-CE. Bij mavo en havo is er sprake van een gering verschil. Bij vwo is het een groot verschil, net boven de 0,50, namelijk: - 0,59.

MAVO 2021-2022					
Vak	SE	CE	eindcijfer	verschil SE - CE	Aantal lln.
aardrijkskunde	6,15	6,15	6,18	0,00	11
biologie	6,62	6,55	6,45	-0,07	11
Duits	5,90	5,40	5,67	-0,50	3
economie	5,35	5,42	5,67	0,07	10
Engels	6,14	6,40	6,19	0,26	16
geschiedenis	6,44	5,45	6,00	-0,99	11
Maatschappijkunde	6,24	6,40	6,25	0,16	8
nask1	5,76	5,62	5,80	-0,14	5
Nask2	6,63	6,27	6,33	-0,36	3
Nederlands	6,53	6,35	6,58	-0,18	12
rekenen-2F*	6,40		6,40	n.v.t	
tekenen	5,50	4,80	5,00	-0,70	3
wiskunde	6,06	5,23	5,73	-0,83	16
verschil SE-CE MAVO	6,19	5,93	6,12	-0,26	

*buiten beschouwing bij berekening eindcijfers

HAVO 2021-2022					
Vak	SE	CE	eindcijfer	verschil SE - CE	Aantal lln.
aardrijkskunde	6,44	5,50	6,00	-0,94	41
bedrijfseconomie	5,63	5,17	5,60	-0,46	10
biologie	5,95	5,79	5,92	-0,16	49
Combinatiecijfer*			7,03	n.v.t.	
Duits	6,22	6,00	6,33	-0,22	6
economie	5,97	5,17	5,70	-0,80	49
Engels	6,65	7,24	7,00	0,59	121
Frans	6,70	6,62	6,80	-0,08	10
filosofie	6,25	5,63	6,25	-0,62	4
geschiedenis	4,95	4,24	4,60	-0,71	60
maatschappijleer	6,24		6,29	n.v.t.	
maatschappijwetenschappen	5,07	4,34	4,71	-0,73	36
natuurkunde	5,28	5,11	5,30	-0,17	46
Nederlands	6,40	5,98	6,29	-0,42	69
PWS	6,88		6,38	n.v.t.	
rekenen 3F	5,38		5,38*	n.v.t.	
scheikunde	5,49	5,35	5,46	-0,14	54
Spaans-tl	7,16	7,84	7,43	0,68	7
tekenen	6,59	5,43	5,88	-1,16	8
wiskunde A	5,93	5,71	5,84	-0,22	81
wiskunde B	5,77	5,63	5,72	-0,14	47
verschil SE-CE HAVO	5,97	5,71	6,10	-0,26	

*gemiddelde van maatschappijleer en PWS

**buiten beschouwing bij bepaling eindcijfer

VWO 2021-2022					
Vak	SE	CE	eindcijfer	verschil SE - CE	Aantal lln.
aardrijkskunde	6,34	5,73	6,00	-0,51	7
bedrijfseconomie	6,29	4,83	5,60	-1,46	10
biologie	6,25	5,56	6,05	-0,59	39
combinatiecijfer			7,21	n.v.t.	
Duits	5,59	5,46	5,63	-0,13	7
economie	6,31	4,40	5,40	-1,71	15
Engels	6,40	6,09	6,15	-0,31	27
Frans	6,12	5,79	5,83	-0,33	12
geschiedenis	5,59	4,83	5,17	-0,76	12
maatschappijleer	8,50		8,50	n.v.t.	
maatschappijwetenschappen	5,90	4,64	5,43	-1,26	7
natuurkunde	5,76	5,58	5,67	-0,18	31
Nederlands	6,73	5,04	5,92	-1,69	24
PWS	7,29			n.v.t.	
scheikunde	5,46	5,51	5,53	0,05	31
tekenen	6,40	6,30	6,00	-0,10	1
wiskunde A	6,54	6,72	6,68	0,18	19
wiskunde B	5,67	5,42	5,60	-0,25	33
verschil SE – CE VWO	6,08	5,49	6,09	-0,59	

*gemiddelde van maatschappijleer en PWS; **buiten beschouwing bij bepaling eindcijfer;

Driejaarsgemiddelde: verschil SE-CE 2018, 2019, 2021 moet zijn < 0,5					
Afdeling	2017-2018	2018-2019	2020-2021	Driejaarsgemiddelde 2018, 2019 en 2021	2022
MAVO	-0,52	-0,10	-0,15	-0,29	-0,26
HAVO	-0,12	-0,18	-0,23	-0,18	-0,15
VWO	-0,50	-0,32	-0,48	-0,45	-0,59

Toelichting:

De onderwijsresultaten van schooljaar 2022-2023 worden niet worden beoordeeld door de inspectie, ook al zijn de driejaarsgemiddelden over 2018, 2019 en 2021 wel door haar berekend en verstrekt. De berekening over 2022 is een voorlopige van de school zelf; de gegevens zijn ontleend aan het leerlingvolgsysteem Magister.

Het driejaarsgemiddelde 2018, 2019 en 2021 voldeed nog aan de norm, dat geldt los voor 2022 ook voor mavo en havo; bij vwo is er sprake van een groot verschil.

Zowel op de SE- als de CE-resultaten hebben de aanpassingen in de zak-/slaagregeling, met name de duimregeling, invloed gehad, in vwo bij de vakken bedrijfseconomie en economie maar sterker nog bij geschiedenis en maatschappijwetenschappen. In februari werd bekend dat de duimregeling weer van kracht werd. Het heeft ertoe geleid dat een aantal leerlingen zich minder inspanden voor de vakken waar ze de duimregeling voor wilden inzetten.

Andere oorzaken, aandachtspunten die ook gelden voor het gemiddeld eindcijfer en het percentage voldoende worden beschreven onder het percentage voldoende.

2.3 Percentage voldoende eindcijfers CE

Het aantal voldoende van een opleiding dient 65% of hoger te zijn gemeten over drie schooljaren.

VAVO Haaglanden	aantal gevolgde vakken per CE- traject			% behaalde voldoende CE-cijfers			Norm: moet boven de 65% zijn
	2018	2019	2021	2018	2019	2021	driejaarsgemiddelde
VAVO MAVO	238	241	114	67,6	72,1	72,8	70,49%
VAVO HAVO	716	583	646	71,5	73,2	59,3	68,01%
VAVO VWO	289	222	141	67,5	66,4	56,7	64,78%

NB: Deze cijfers zijn ontleend aan de examengegevens, zoals verstrekt door de inspectie. In 2020 is het SE-cijfer het eindcijfer, omdat er door corona geen CE is afgenomen, vandaar dat dit schooljaar niet is meegenomen in het driejaarsgemiddelde, aldus ook de toelichting van de inspectie bij de verstrekte gegevens.

VAVO Haaglanden	aantal gevolgde vakken per CE- traject	% behaalde voldoende CE-cijfers
Afdeling	2022	2022
VAVO MAVO	84	66,4%
VAVO HAVO	631	57,9%
VAVO VWO	248	54,1%

Toelichting:

De onderwijsresultaten van schooljaar 2022-2023 worden niet worden beoordeeld door de inspectie, de driejaarsgemiddelden over 2018, 2019 en 2021 zijn wel door haar berekend en verstrekt en hierboven weergegeven. De berekening over 2022 is een voorlopige van de school zelf; de gegevens zijn ontleend aan het leerlingvolgsysteem Magister.

De inspectie heeft zoals eerder opgemerkt aangegeven dat in de coronajaren 2020, 2021 de scholen niet beoordeeld worden op de resultaten. Wel zijn de resultaten aan de scholen verstrekt.

Als we er toch naar kijken: wat betreft het driejaarsgemiddelde over de jaren 2018, 2019 en 2021 voldeed VAVO Haaglanden aan de norm, uitgezonderd vwo dat net onder de 65% zit qua gemiddelde. In 2022 is er sprake van een daling van het percentage bij alle drie de afdelingen. Zou er een driejaarsgemiddelde worden berekend, dan is de verwachting dat alleen mavo boven de 65% zou scoren. Een belangrijke oorzaak is de duimregeling als onderdeel van een pakket coronamaatregelen betreffende examinering.

Andere oorzaken en aandachtspunten:

- Gelet op driejaarsgemiddelden voor met name CE-gemiddelde en percentage voldoende blijven we achter, ook t.o.v. twee van de vier grote steden.
- We hebben te maken met een hoog verzuim.
- Het accent in ons onderwijs ligt te zeer op de schoolexamens. Een groot aantal leerlingen van onze school is gezakt op hun vorige school en de oorzaak daarvan is in de meeste gevallen een lagere score voor het centraal examen.

Ingezette acties en verbeterpunten:

- De school stelt in verband met het verzuim per 1 augustus 2022 een coördinator verzuim aan met een betrekkingssomvang 1 fte om extra energie te steken in de verzuimaanpak.
- Vanaf 1 oktober 2022 tot en met 1 februari 2023 wordt een pilot huisbezoek georganiseerd aan leerlingen die voor de school ondanks bellen en mailen onbereikbaar blijven.
- Leerlingen blijven beter gemotiveerd wanneer zij al weten welke vervolgopleiding zij willen doen. Ongemotiveerd zijn leidt tot verzuim. Met deze wetenschap is besloten per 1 augustus 2022 de functie decaan in het leven te roepen, met een betrekkingssomvang van 0,8 fte.
- In schooljaar 2022-2023 onderzoeken we:
  - de mogelijkheden om in het schooljaar 2023-2024 meer aandacht te geven aan de voorbereiding op de centrale examens, aan de balans aandacht voor schoolexamens – centrale examens;
  - welke aanpassingen in pedagogisch-didactisch opzicht en in de wijze waarop de lessen worden aangeboden mogelijk en wenselijk zijn.

2.4 Kwaliteit exameninstrumentarium

VAVO Haaglanden waarborgt de kwaliteit van het instellingsexamen en van andere toetsinstrumenten. Het gaat om de schriftelijke toetsen en afspraken over de beoordeling van werkstukken, praktische opdrachten en handelingsdelen.

De examencommissie heeft vastgesteld dat de toegepaste exameninstrumenten voldoen aan de vereiste kwaliteitseisen die beschreven zijn in het Handboek Examinering VAVO, het examenreglement VAVO en het PTA HAVO, VWO en MAVO.

Zoals eerder aangegeven: elke leerling ontvangt een PTA voor de gevolgde opleiding. Dit PTA bevat:

- het Examenreglement;
  - de schriftelijke schoolexamenroosters en het voorlopige CE1 examenrooster;
  - de schoolexamenonderdelen van elk vak van de desbetreffende opleiding, genoemd: stofomschrijving; het betreft schriftelijke en mondelinge schoolexamens, praktische opdrachten, kennisexperimenten economie, praktische examens tekenen, handelingsdelen talen en wiskunde.
  - hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij de examens en de stofomschrijving per examen per vak.
  - een algemene beschrijving waar het profielwerkstuk aan moet voldoen.
- Aan het begin van het schooljaar zijn de schoolexamenvoorbladen weer aangepast en de richtlijnen weer gecommuniceerd waaraan schoolexamens qua lay out aan moeten voldoen, deze zijn verspreid/gemaid naar de docenten. Deze voorbladen en richtlijnen zijn ook terug te vinden op de personeelssite van het VAVO.
  - Voorafgaand aan elk nieuw schooljaar heeft elke vaksectie de examenprogramma's aan de hand van de examensyllabus van het desbetreffende schooljaar voor zover van toepassing. Op basis daarvan heeft elke vaksectie in overleg met de examencommissie het aantal schoolexamens en de schoolexamenstof in elke opleiding vastgesteld. Vervolgens zijn de schoolexamenroosters vastgesteld.
  - Een schoolexamen van een vak van een van de drie hierboven genoemde opleidingen wordt gemaakt door een toetsconstructeur (docent) en gescreend door een vakcollega. Leidend hierbij is de examensyllabus van het desbetreffende vak, zoals vastgesteld door de landelijke Commissie voor Toetsing en Examinering van OCW.
  - Inhoud, lay-out, antwoorden en (voorlopige) normering zijn op basis van overleg tussen de toetsconstructeur en vakcollega aangepast.

- De toetsconstructeur en de toetsscreener zijn samen verantwoordelijk voor een geconstrueerd schoolexamen. Schoolexamens zijn taaltechnisch afgestemd op het taalniveau van het desbetreffende traject.
- De docenten leverden bij schriftelijke schoolexamens ook het antwoordmodel en normering in bij het examenbureau. Dit gebeurde na screening door een vakcollega die de toetsen screende middels een vaststellingsformulier. Zo nodig zijn schoolexamens na screening door de constructeur aangepast.
- Het vaststellingsformulier waarop de items staan, waarop gescreend moet worden, wordt eenmaal per jaar (voorafgaand aan de eerste SE periode), ondertekend door de docenten, ingeleverd bij het examenbureau. Ook afgelopen schooljaar is dat weer gebeurd.

De docenten die de schoolexamens hebben gemaakt, de constructeurs, committeerden zich hiermee aan de verplichting dat zij schoolexamens die zij maakten, gescreend moesten worden op de wijze die genoemd wordt in het vaststellingsformulier.

De vakcollega's die de schoolexamens op vorm, inhoud en taal controleerden, de screeners, committeerden zich hiermee aan de vastgestelde procedure voor het screenen van schoolexamens.

De constructeur en de screener stelden samen het schoolexamen vast. Alle schoolexamens zijn gescreend op taalniveau, op fouten en op de genoemde lesstof die in het PTA staat en op de syllabus van het Ministerie van Onderwijs. Het vaststellingsformulier is net zoals de procedure tot vaststelling van schoolexamens terug te vinden in het Handboek Examinering VAVO Haaglanden.

- De kwaliteit van het examen is voldoende geborgd. De schoolexamens worden gescreend door een vakcollega. De schoolexamens van vakken met een vaksectie bestaand uit een collega (filosofie, tekenen, Spaans en Duits) worden gescreend door een collega uit de betreffende vakgroep (vakgroep talen, vakgroep maatschappijvakken of de vakgroep exacte vakken). Bij deze genoemde vakken is binnen VAVO Haaglanden geen screener aanwezig die hetzelfde vak doceert.

Toelichting

- De examencommissie zag toe op scholing van alle betrokkenen bij het examenproces.
- Er was sprake van periodiek overleg tussen de schooldirecteur, voorzitter examencommissie en de examensecretaris en/of de trajectcoördinatoren examinering, waarin kwaliteit en borging van de schoolexamens onderwerp van gesprek is geweest.

2.5 Afname en beoordeling

De afname en beoordeling zijn deugdelijk en verlopen zoals beoogd (volgens voorschrift). In gelijke gevallen wordt gelijk geoordeeld. De beoordeling is zo objectief mogelijk. Voorzieningen die zijn getroffen om dat te bereiken worden adequaat toegepast.

Om vast te stellen of de beoordeling adequaat verloopt, wordt gebruikt gemaakt van bijvoorbeeld resultatenanalyses, deelnemer evaluaties en gegevens uit (steekproefsgewijze) dubbele beoordelingen. De examencommissie legt vast wanneer beoordelingsresultaten worden aangepast, en tot welke verbeteracties deze correcties leiden of hebben geleid. De examencommissie analyseert wat mogelijke oorzaken zijn als de beoordelingen niet naar wens verlopen.

Documenten Examinering

- De wijze van examenafname, het examenreglement en de lesstof per schoolexamen zijn beschreven in de PTA's, het Examenreglement en het Handboek examinering. Het examenreglement stond en staat ook in het Handboek Examinering VAVO als apart hoofdstuk vermeld.
- De afname en beoordeling van alle schriftelijke en mondelinge schoolexamens, kijk-luistertoetsen, profielwerkstukken, praktische opdrachten en handelingsdelen vond plaats op de wijze die beschreven is in het Examenreglement VAVO Haaglanden, Plan van Toetsing en Examinering (PTA) en het Handboek examinering VAVO Haaglanden.

Organisatie schoolexamens

- Het examenbureau droeg zorg voor inname, kopiëren en klaarleggen van schriftelijke schoolexamens voorafgaande aan de schoolexamenperioden
- Er is per schoolexamenronde een surveillancerooster gemaakt door de roostermaker. De schriftelijke schoolexamens zijn conform deze roosters afgenomen.
- Voorafgaand aan elke examenperiode ontvingen leerlingen een Examenspecial, per afdeling, met daarin alle geldende afspraken en als bijlage nogmaals het Examenrooster voor de desbetreffende periode.
- Reacties van leerlingen over bekendmaken lokalenrooster: de wens is dat dit eerder wordt gecommuniceerd.

Centrale examens

- N.a.v. Covid-19 zijn er wederom wijzigingen aangebracht in de afname van de centrale examens en de zak-/slaagregeling. Het was weer mogelijk de centrale examens te spreiden, er is weer een derde tijdvak ingesteld en ook de duimregeling was weer van kracht. De examencommissie heeft de implementatie van de wijzigingen voorbereid en zonder problemen kunnen uitvoeren.
- De correctie van de centrale examens is naar behoren verlopen. Een verzoek tot derde correctie was niet aan de orde.

Extra verleende faciliteiten aan leerlingen bij afname examens

- De beoordeling of een leerling in aanmerking komt voor speciale voorzieningen bij het afleggen van toetsen heeft weer plaatsgevonden op basis van ingeleverde bewijsstukken door de zorgcoördinator en de examensecretaris. De vaststelling om wie het ging en om welke voorzieningen werd voorafgaand aan de eerste schoolexamenperiode vastgesteld.
- De leerlingen die speciale voorzieningen (dyslexie, dyscalculie, korter dan 6 jaar in Nederland etc.) nodig hadden voor het afleggen van hun examens hebben daar melding van gemaakt bij hun intake en deze melding is ook opgenomen in het leerlingendossier. Deze leerlingen hebben zich middels een formulier "Aanvraagformulier verlenging toetstijd", voorzien van de juiste documenten ook gemeld bij het Examenbureau (vóór de herfstvakantie). Deze speciale voorzieningen zijn voor de desbetreffende leerlingen geregeld, conform de hiervoor geldende wettelijke kaders.

Besluitvorming en evaluatie door examencommissie

Schoolexamens

Na elke schoolexamenperiode kwam de examencommissie bijeen om voor elke afdeling te overleggen en besluiten te nemen over:

- verloop van de schoolexamens;
- over door leerlingen gemiste schoolexamens n.a.v. een daartoe door hen binnengekomen verzoek;
- vaststellen van de definitieve cijfers van de examenperioden;
- over het afhandelen van bezwaren en klachten van leerlingen.

De besluiten zijn alle genomen op basis van het Examenreglement.

Bezwaren en klachten

- Er zijn enkele bezwaren binnengekomen over de beoordeling van een schoolexamen en eenmaal over de beoordeling van een PWS. In deze gevallen zijn leerlingen en betrokken docent gehoord en heeft de examencommissie zelf de schoolexamens bekeken en indien nodig om een nadere analyse/tweede correctie gevraagd van de docent/vaksectie. Indien de bezwaren gegrond waren, is besloten tot een bijstelling van de normering.
- Bij twee schoolexamens zijn er onregelmatigheden vastgesteld. Het cijfer is ongeldig verklaard en deze leerlingen is een herkansing aangeboden.
- Er is een klacht geweest over de overgang van havo 1^e jaar naar havo 2^e jaar. Deze klacht is behandeld door de Commissie van Beroep van Examens van ons ROC. De klacht is ongegrond verklaard.

2.7 Diplomerings

De diplomerings is deugdelijk en geborgd.

De examencommissie besluit op basis van de examenresultaten van de student, en het Examenbesluit, tot het verlenen van vrijstellingen voor delen van het examen en tot het verstrekken van certificaten (indien van toepassing) en diploma's. De examencommissie neemt deugdelijke besluiten op grond van de beoordelingen van de examenonderdelen en legt op basis van registratie van de besluitvorming verantwoording af.

Schoolexamens

- Aan het begin van het schooljaar zijn per leerling de vrijstellingen (=behaalde voldoende van vakken die de leerling niet bij het VAVO volgde of een 4 of 5 als dat uiteindelijk tot een diploma leidde) door het Examenbureau ingevoerd in het leerlingvolgsysteem MAGISTER.
- In de loop van het schooljaar hebben de leerlingen met name tijdens de drie schoolexamenperiodes schoolexamens afgelegd. Volgend op de schoolexamenperiodes hebben er examencommissievergaderingen plaatsgevonden en per afdeling een leerlingbespreking, waarbij altijd een lid van de examencommissie aanwezig was. Bij de leerlingbesprekingen per afdeling zijn de studieresultaten per leerling besproken en de besluiten van de examencommissie t.a.v. de leerlingen gedeeld. Van de drie examencommissievergaderingen is een verslag gemaakt waarin de gemaakte afspraken zijn vermeld.
- In april 2022 is per leerling het eindgemiddelde van alle schoolexamenonderdelen van de vakken die hij/zij bij het VAVO volgden, berekend m.b.v. MAGISTER, geverifieerd en vastgesteld. De leerling heeft een voorlopige cijferlijst met alle eindcijfers van de schoolexamens van de vakken ontvangen, waar de leerling lessen in heeft gevolgd en waarvoor hij schoolexamens heeft gemaakt bij het VAVO. Op de voorlopige cijferlijst stonden ook alle ingebrachte vrijstellingen vermeld. Elke leerling heeft de gegevens op de cijferlijst kunnen controleren en een verzoek in kunnen indienen om correcties voor te stellen, als er iets in zijn haar/ogen niet klopte. Na het doorvoeren van de eventuele correcties zijn de SE-cijfers eind april definitief vastgesteld door de examencommissie. Eind april zijn de SE cijfers gemeld aan Bron (Duo).
- Eind april en mei 2022 zijn aan BRON (geautomatiseerd systeem van het ministerie van onderwijs) de vrijstellingen, het eindgemiddelde van de schoolexamens van alle vakken en het profielwerkstukcijfer per leerling gemeld m.b.v. MAGISTER, conform de wettelijke verplichting waaraan alle vo-scholen zich moeten houden.
- In juni - en afgelopen schooljaar ook weer in juli vanwege het extra tijdvak - genereert het geautomatiseerde systeem (MAGISTER), dat jaarlijks wordt aangepast aan de veranderde examen(diploma) eisen van het ministerie, de uitslag of een leerling geslaagd of gezakt is.

Centrale examens

- Per afdeling zijn uitslagbepalingen onder leiding van een lid van de examencommissie gehouden. In deze vergaderingen is de definitieve uitslag per leerling bepaald. Deze uitslagbepaling verliep volgens de wettelijk geldende slaag-/zakregeling van de desbetreffende afdelingen (zie hiervoor Examenreglement in het PTA per afdeling).

Jaarlijkse meldingen resultaten aan BRON

- In juli 2022 zijn alle definitieve examengegevens aan BRON gemeld vanuit MAGISTER. De eindmeldingen van alle examengegevens van juli 2022 aan BRON (DUO) zijn bij verzending vanuit MAGISTER gecontroleerd. BRON gaf, indien noodzakelijk, via een terugkoppeling eventuele foutmeldingen die vervolgens door het VAVO gecorrigeerd zijn. De gecorrigeerde meldingen zijn wederom aan BRON gemeld vanuit MAGISTER.

Het ministerie van OCW (inspectie van het onderwijs) neemt na het afgesloten schooljaar in september contact op met de examensecretaris van het VAVO als zij vragen heeft over bepaalde diploma's en/of uitslagen.

Definitieve resultaten diplomering en certificering 2021-2022 na CE3 (3^e tijdvak)

MAVO

Opgegaan 35 leerlingen, van wie:

Diplomaleerlingen	27 leerlingen
Aantal geslaagd	26 leerlingen
Aantal afgewezen	1 leerling
% geslaagd MAVO	96,30 %
Certificaatleerlingen	8 leerlingen

Definitieve resultaten diplomering en certificering 2021-2022 na CE3 (3^e tijdvak)

HAVO

Opgegaan 276 leerlingen (inclusief H4) van wie:

Diplomaleerlingen	179 leerlingen
Aantal geslaagd	140 leerlingen
Aantal afgewezen	39 leerlingen
% geslaagd HAVO	78,21 %
Certificaatleerlingen	97 leerlingen (inclusief H4)

Definitieve resultaten diplomering en certificering 2021-2022 na CE3 (3^e tijdvak)	
VWO	
Opgegaan 99 leerlingen waarvan:	
Diplomaleerlingen	65 leerlingen
Aantal geslaagd	57 leerlingen
Aantal afgewezen	8 leerlingen
% geslaagd VWO	87,69 %
Certificaatleerlingen	34 leerlingen

Deel 3 Bijlagen

Bijlage 1: Deskundigheid examenfunctionarissen

De vereiste deskundigheid van examenfunctionarissen is terug te vinden in de functie die zij binnen het VO en met name binnen het VAVO vervullen:

- docent (constructeur/screener);
- trajectcoördinator Examinering (lid van de examencommissie voor het desbetreffende examentraject);
- examensecretaris;
- voorzitter examencommissie;
- schooldirecteur.

Daarbij geldt voor allen dat zij t.b.v. het onderhouden van de vereiste deskundigheid op de hoogte dienen te blijven van de veranderingen, aanpassingen in wettelijke voorschriften rondom examinering van het Voorgezet Onderwijs. Het VAVO is lid van PLEXS, een platform van alle examensecretarissen van het voorgezet onderwijs. De examensecretaris is namens het VAVO lid van het PLEXS. Jaarlijks organiseert PLEXS een congres waar er o.a. workshops over allerlei onderwerpen binnen het voorgezet onderwijs te volgen zijn.

De examensecretaris:

- neemt in principe eenmaal per jaar deel aan een congres met workshops van PLEXS (platform van examen secretarissen van het voortgezet onderwijs). Het VAVO is daar lid van.
- is contactpersoon van het VAVO op het gebied van examinering met de inspectie, CvTE en het Examenblad. De examensecretaris wordt regelmatig via mails op de hoogte gehouden van alle wijzigingen die relevant zijn voor de examinering binnen het VAVO.
- De examensecretaris neemt als het nodig is contact op met het examenloket VO van het ministerie van onderwijs en de onderwijsinspectie voor alle vragen die spelen rondom examinering.

Op de hierboven beschreven wijze is de examensecretaris op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het VO op het gebied van examinering. De examensecretaris communiceert over alle noodzakelijke aanpassingen met de overige medewerkers van het examenbureau. Jaarlijks worden de te verspreiden stukken zoals het Handboek Examinering Vavo, het PTA vwo, havo en mavo en het Examenreglement aangepast aan de recente ontwikkelingen m.b.t. examinering binnen het vo (voorgezet onderwijs).

Bijlage 2: Uitgevoerde verbeteracties schooljaar 2021-2022

1. Monitoren vaststelling cijfers na elke schoolexamenperiode:

Expliciet en daarmee transparant gemaakt is hoe definitieve cijfers van schoolexamens tot stand zijn gekomen. Vaksecties leverden na elke schoolexamenperiode een voorstel in voor de normering en eventueel bijstelling van het normerings- en antwoordmodel op basis van de verrichte correcties. Op basis van deze voorstellen en op basis van de bevindingen van de eigen analyse van de schoolexamenresultaten per vak stelde de examencommissie vervolgens in overleg met de vaksecties de definitieve cijfers van een schoolexamenperiode vast.

2. Ter voorbereiding op elke schoolexamenperiode ontvingen leerlingen een Schoolexamenspecial met alle afspraken en informatie, zoals met de centrale examens ook al door middel van een Examenspecial wordt gedaan.
3. Er vond voor en na elke schoolexamenperiode een overleg met de examencommissie per afdeling plaats ter voorbereiding en ter evaluatie.
4. Het Handboek Examinering is door een extern deskundige gescreend en op basis van de bevindingen bijgesteld voor het schooljaar 2021-2022.
5. De PTA's zijn door een deskundige gescreend en op basis daarvan zijn verbeteracties geformuleerd en uitgevoerd ten behoeve van de PTA's van 2021-2022. In de PTA's van schooljaar 2021-2022 stond ook de CE examenstof vermeld, zoals door de VO-raad vanaf 2021-2022 werd geadviseerd.
6. De periodisering de schoolexamens is opnieuw bekeken en besproken. Op basis van bevindingen hebben hierop voor een aantal vakken aanpassingen plaatsgevonden.
7. De procedure en de geldende regels van de inspectie m.b.t. de correctie van de centrale examens is bijgesteld, gecommuniceerd en extra gemonitord door de examencommissie.

Bijlage 3: Verbeteracties schooljaar 2022-2023

1. Er is een geactualiseerde taakafbakening van de Examencommissie en het Examenbureau.
2. Er is een aparte toetscommissie ingesteld naast de examencommissie in verband met de eisen die aan de borging van examens gesteld worden en gelet op de in omvang toegenomen werkzaamheden die hieraan verbonden zijn.
3. Er is een geactualiseerd inhaal- en herkansingsreglement, weergegeven in het Examenreglement op basis van gewijzigde wetgeving.
4. Leerlingen zullen voortaan in april na afronding van het Schoolexamen gevraagd worden definitieve cijferlijsten te tekenen voor akkoord, dit voordat de definitieve SE-cijfers door school aan DUO worden gemeld. Deze lijsten zullen ook getekend worden door de schooldirecteur en de examensecretaris.
5. De school stelt in verband met het verzuim per 1 augustus 2022 een coördinator verzuim aan met een betrekkingsomvang 1 fte om extra energie te steken in de verzuimaanpak.
6. Vanaf 1 oktober 2022 tot en met 1 februari 2023 wordt een pilot huisbezoek georganiseerd aan leerlingen die voor de school ondanks bellen en mailen onbereikbaar blijven.
7. Leerlingen blijven beter gemotiveerd wanneer zij al weten welke vervolgopleiding zij willen doen. Ongemotiveerd zijn leidt tot verzuim. Met deze wetenschap is besloten per 1 augustus 2022 de functie decaan in het leven te roepen, met een betrekkingsomvang van 0,8 fte.
8. In schooljaar 2022-2023 onderzoeken we:
  - de mogelijkheden om in het schooljaar 2023-2024 meer aandacht te geven aan de voorbereiding op de centrale examens, aan de balans aandacht voor schoolexamens – centrale examens;
  - welke aanpassingen in pedagogisch-didactisch opzicht en in de wijze waarop de lessen worden aangeboden mogelijk en wenselijk zijn.